

תאריך: 6.11.2008
בתשובה נא לציין: 31490

בהול

לכבוד

מר יובל כנפו מפקד מנהלת ההגירה בירושלים	מר יוסי אדלשטיין מנהל האגף לזרים משרד הפנים	מר יעקב גנות מנהל מינהל האוכלוסין משרד הפנים
הסדנא 4 <u>ירושלים</u>	הרצל 91 <u>רמלה</u>	רחוב הלל 24 <u>ירושלים</u>
02-5681878 ובדואר רשום	בפקס: 08-9789127 ובדואר רשום	בפקס: 02-6294860 ובדואר רשום

שלום רב,

הנדון: גירוש בנות זוג של תושבי קבע המצויות בהליך של איחוד משפחות

1. בשבועות האחרונים אנו עדים למדיניות חדשה, לפיה מגורשות, או מאוימות בגירוש, בנות זוגם של תושבי קבע בישראל, רבות מהן אימהות לילדים, אף הם תושבי קבע בישראל. מדובר בנשים, המצויות לרוב במהלכו של הליך איחוד המשפחות, ואשר מקבלות זה זמן לא מבוטל היתרי שהייה בישראל. היתרי שהייה ניתנו לאותן נשים בעקבות החלטת משרד הפנים לאשר את בקשתם של בני זוגם לאיחוד משפחות עימן, וזאת לאחר שהוכיחו כי הן מתגוררות עם בני זוגן בירושלים וכי אין נגד מי מהן מניעה ביטחונית או פלילית.
2. בשבועות האחרונים קיבלו אותן נשים ובני זוגם מכתבים מטעם משרד הפנים, המודיעים להם כי הוחלט לסרב לבקשתם לאיחוד משפחות, מטעמים ביטחוניים. הנימוק, הכולל לעיתים מילים בודדות בלבד: בני משפחתן היו מעורבים בפעילות ביטחונית אסורה. נציין, בכל המקרים האמורים לא היתה כל טענה באשר לסיכון ביטחוני הנשקף, לכאורה, מהנשים עצמן, אלא רק מבני משפחתן. למותר לציין, כי לעיתים כלל לא נאמר מי הם אותם בני משפחה ומה מיוחס להם.
3. מעדויות, ההולכות ומצטברות אצלנו, עולה כי שבועות ספורים לאחר קבלת המכתבים, ובטרם הספיקו בני הזוג לערער על ההחלטה, מתבצעת פרקטיקה דומה:

בשלב ראשון, מוזמנות אותן נשים, בערמה, להתייצב במקום כלשהו בירושלים – תחנת משטרה, מחסום ואף בשעריה של לשכת מינהל האוכלוסין בירושלים המזרחית. "ההזמנה" מתבצעת בטלפון, על ידי אנשים המציגים עצמם כעובדי משרד הפנים, הטוענים כי ה"הזמנה" היא לשם שימוע. כאשר מגיעות הנשים למקום שנקבע להן, מתברר שאין הדבר כך. באותו מקום ממתניים להן שוטרים בלבוש אזרחי, והן מצוות לעלות על רכב, גם הוא בעל סממנים אזרחיים.

בשלב שני, נלקחות הנשים (לעיתים מספר נשים באותו רכב) למתקן השייך למנהלת ההגירה ברחוב הסדנא באזור התעשייה בתלפיות. שם נחקרות הנשים על ידי חוקרים, אשר למיטב ידיעתנו שייכים לאגף לזרים במשרד הפנים. החקירה היא קצרה ביותר, ואיננה כוללת כל שאלות הקשורות לגופן של הטענות נגד אותן נשים. בוודאי שלא מתאפשר לאותן נשים, בסיטואציה זו, לטעון את טענותיהן לגופו של הסירוב לבקשה.

בסיום התחקור, נדרשות הנשים לעזוב את ישראל ביומיים-שלושה הקרובים. סירוב לעשות כן, כך על פי החוקרים, יביא לגירושן לשטחים.

4. נציין, כי במקרה מזעזע במיוחד שהגיע לידיעתנו, קיבלה אישה מכתב דומה ממשרד הפנים. שישה ימים לאחר קבלת המכתב שלחה האישה מכתב ערר למשרד הפנים, באמצעות עורך דינה. בעוד הערר נבחן, הוזמנה האישה, כעבור עשרה ימים, לתחנת משטרה בירושלים. בתחנה הועלתה האישה על רכב משטרה והושלכה אל מעבר לגדר ההפרדה. זאת, ללא כל התרעה מוקדמת ומבלי אפשרות להיפרד מילדיה ומבן זוגה המתגוררים בעיר.

5. מהאמור לעיל מצטיירת פרקטיקה המזכירה לכולנו משטרים אפלים. גירוש (או איום בגירוש) של נשים בגפן. קריעתן מעל ילדיהן ובני זוגן. שימוש בטכניקות של רמייה והטעיה. מניעת האפשרות לטעון טענות נגד הגירוש. כל אלה, מעשים אשר מקומם לא יכירנו במדינה מתוקנת.

6. מניעת האפשרות מאותן נשים ובני זוגן לפרוש את טענותיהן בפני הרשויות, בטרם מושתת עליהן סנקציה כה חמורה, היא עניין שלא ניתן להשלים עימו. כידוע, "עקרון מושרש בשיטתנו המשפטית הינו כי רשות מינהלית תימנע מהחלטה הפוגעת בזכויותיו ובמעמדו של אדם, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות הוגנת ונאותה להביא טענותיו בעניין..." (בג"ץ 3495/06 **הרב הראשי לישראל, הרב יונה מצגר נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פסק דינה של הנשיאה בינייש). נציין עוד, כי בית המשפט קבע לאחרונה, במספר פסקי דין, כי את חובת השימוע, במקרים בהם מסורבת בקשה לאיחוד משפחות על רקע מניעים ביטחוניים – יש לקיים עוד לפני קבלת ההחלטה (ראו לעניין זה, למשל: עת"מ 514/07 **געאביץ חסין נ' משרד הפנים**, תק-מח 2007(4), 15594 (2007)).

בוודאי שאם לא ניתנה חובת שימוע עובר לקבלת ההחלטה – יש לממשה כעת. בטרם ננקטת סנקציה כה חמורה, יש לאפשר לבני הזוג לערער על החלטת משרד הפנים ולהזמין לשימוע. במסגרת השימוע יפורטו הטענות נגדם, ובני הזוג יוכלו גם לשטוח את טענותיהם נגד ההחלטה. לאחר מכן, יש לאפשר לבני הזוג למצות את ההליכים המשפטיים בעניין.

7. לאור כל האמור לעיל, נבקשכם כדלקמן:

- א. גירוש, או איום בגירוש, של בני זוג של תושבי קבע בירושלים המזרחית יופסק לאלתר.
- ב. בני זוג, שבקשתם לאיחוד משפחות מסורבת מטעמים ביטחוניים יוזמנו שניהם לשימוע, עובר לקבלת ההחלטה.
- ג. לאחר קבלת ההחלטה, יוכלו בני הזוג להגיש ערר למשרד הפנים, בתוך זמן סביר. אם ערר זה יידחה, יש לאפשר לבני הזוג למצות את זכויותיהם על ידי פנייה לערכאות משפטיות.

8. לאור דחיפות העניין, אודה להתייחסותכם בהקדם.

בכבוד רב,
 יותם בן הלל, עו"ד

העתקים:

עו"ד מני מזוז, היועץ המשפטי לממשלה
 עו"ד דניאל סלומון, לשכת היועץ המשפטי, מינהל האוכלוסין
 עו"ד אורנה נחמני, משרד היועץ המשפטי, מנהלת ההגירה
 הגב' חגית וייס, מנהלת לשכת מינהל האוכלוסין בירושלים המזרחית